

ONDER DE LOEP DAGPROGRAMMA

Op deze dag kijken we niet verder, maar nemen we een aantal zaken uit de geschiedenis juist onder de loep.

08.45-09.30 Ontvangst | Koffie & thee
09.30-09.35 Opening | Dagvoorzitter Maarten Reijgersberg

09.35 -10.20 | Bernice de Ruijter & Wim ten Have
De insulinoorden

10.20-11.05 | Rob Bilo
Wetenschap is ook maar een mening: De rol van de medisch deskundigen in het strafrecht

11.20-12.35 | Peter van Koppen
Forensisch Dwalingen in het Recht

13.25-14.10 | Ines Keygnaert
Forensische verpleegkunde in België: een andere aanpak?

14.10-14.55 | Andre de Zutter
Valse aangiftes zijn geen slachtoffers maar daders

15.10-15.55 | Willem Jan Ausma
Wat is waarheid?

15.55-16.55 | Frank van de Goot
Een moderne blik op oude zaken

Plenaire lezingen

Bernice de Ruijter & Wim ten Have

De insulinemoorden

In november 2017 meldt de directie van een verpleeghuis bij de politie dat ze het vermoeden hebben dat een verzorgende de hand heeft gehad in onwelwordingen van een cliënte. Als de politie onderzoek doet, blijken er meer onverklaarbare onwelwordingen en zelfs overlijdens te zijn geweest tijdens de diensten van deze verzorgende. De twee betrokken zaakofficieren vertellen meer over dit strafrechtelijk onderzoek naar de insulinemoorden.

Rob Bilo

Wetenschap is ook maar een mening: De rol van de medisch deskundigen in het strafrecht

Niet iedere arts, die als deskundige in het strafrecht wordt ingeschakeld, voldoet aan de eisen die in de rechtbank aan een deskundige gesteld worden. Een arts kan deskundig zijn in het eigen vakgebied, maar dit betekent niet automatisch dat deze arts ook als deskundige kan worden beschouwd in het kader van een specifieke vraagstelling in het strafrecht. In de lezing wordt ingegaan op het verschil tussen deskundigheid in het eigen vakgebied en de vereiste specifieke deskundigheid in het strafrecht. Ook wordt ingegaan op de rol die rechters, officieren van justitie en advocaten hebben bij de vaststelling van deze specifieke deskundigheid.

Peter van Koppen

Forensisch Dwalingen in het Recht

Rechterlijke dwalingen komen niet uit de lucht vallen. Zij ontstaan meestal omdat de rechter teveel voortbouwt wat wordt aangeleverd door degenen die eerder aan de zaak werkten. Meestal zijn dat politiemensen die teveel met oogkleppen rechercheerden. Daardoorheen loopt nogal eens wanbegrip voor wat door forensische deskundigen wordt aangeleverd of baseert men zich op een geheel eigen interpretatie daarvan. In de lezing zal vooral aandacht zijn voor dergelijke forensisch-technische oorzaken van rechterlijke dwalingen. En natuurlijk hoe die zo goed mogelijk kunnen worden voorkomen.

Ines Keygnaert

Forensische verpleegkunde in België: een andere aanpak?

Met de oprichting van Zorgcentra na Seksueel Geweld in België, kwam ook forensische verpleegkunde in België tot leven. De forensisch verpleegkundige is de coördinerende spilfiguur in holistische zorg voor slachtoffers na seksueel geweld en niet langer de arts. Geleidelijk aan zien ook andere disciplines en diensten de voordelen van forensische verpleegkunde in wat impact heeft op de inhoud van de opleiding en de erkenning van de functie.

Plenaire lezingen

Andre de Zutter

Valse aangiftes zijn geen slachtoffers maar daders

Voor een slachtoffer van verkrachting is aangifte doen vaak geen pretje, daarom is de aangiftebereidheid voor verkrachting ook laag. Toch zijn er vrouwen die een verkrachting fabriceren om aangifte te kunnen doen. Een valse aangeefster heeft dan ook andere motieven om aangifte te doen dan een slachtoffer van verkrachting. Maar omdat een valse aangeefster een verkrachting moet fabriceren heeft een valse aangeefster ook een ander verhaal dan een slachtoffer. En toch lukt het ook zedenrechercheurs niet altijd om het verschil te herkennen, waardoor men te sceptisch is voor slachtoffers van verkrachting en te goedgegelovig voor valse aangeefsters. In de lezing wordt verteld hoe dit komt en wat deze valse aangeefsters motiveert om een verkrachting te fabriceren.

Willem Jan Ausma

Wat is waarheid?

De meeste verdachten van het plegen van een strafbaar feit willen 'ermee weg komen'. Door de ontwikkelingen van (forensische) opsporingsmethoden is die kans steeds kleiner. Wat is de rol van de advocaat in het strafproces en waar ligt de grens?

Frank van de Goot

Een moderne blik op oude zaken

De laatste woorden van de Vader des Vaderland, schreeuwende mummies en demonen in de badkamer. Vele oude verhalen hebben de tand des tijds weerstaan. Frank van de Goot neemt je mee door een tiental zaken waar de geschiedenis vrij duidelijk was in het "hoe en waarom", maar waar je, als je naar zulke zaken met een forensische blik gaat kijken al snel blijkt dat er in veel gevallen dichterlijke vrijheden zijn ingeslopen. De bekendste patholoog van Nederland neemt je gedurende een uur mee langs de zin en onzin van "oude" zaken. Pathologie, archeologie en humor in een notendop.

Biografie sprekers

- **Maarten Reijgersberg** is oprichter en eindbaas van RAUWcc, is de belichaming van een creatieve en praktische conceptdenker. Maarten heeft geen binding met het forensisch veld, en beschikt wel over lef. Durft te vragen en heeft een scherp observatievermogen. Is nieuwsgierig en eigenzinnig en maakt moeilijke zaken bespreekbaar.
- **Bernice de Ruijter** (1975) was één van de twee zaaksofficieren van justitie in het onderzoek naar de insulinemoorden. Op dit moment is zij teamleider van het team Bijzondere Expertises bij Arrondissementsparket Rotterdam.
- **Wim ten Have** (1976) was één van de twee zaaksofficieren van justitie in het onderzoek naar de insulinemoorden. Op dit moment is hij coördinerend zedenofficier van justitie in Rotterdam.
- **Rob Bilo** is gepensioneerd vertrouwensarts en forensisch arts, nu werkzaam als consulent, onder andere op het gebied van forensische (kinder)geneeskunde bij Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond. In 1988 begonnen als vertrouwensarts inzake kindermishandeling bij Bureau Vertrouwensarts Rotterdam. Tussen 2000 en 2019 werkzaam als forensisch arts met aandachtsgebied minderjarigen bij diverse organisaties. Als auteur (mede)verantwoordelijk voor veel publicaties op het gebied van kindermishandeling en forensische aspecten van letsels bij kinderen. Boeken betreffen onder andere 'Vroege signalering van kindermishandeling' in 1988, 'Het ongelukshuidje – medische aspecten van kindermishandeling' in 1998 (samen met Arnold Oranje), 'Forensic aspects of paediatric fractures' in 2010 (samen met Simon Robben en Rick van Rijn; 2e druk in 2023) en 'Cutaneous manifestations of child abuse and their differential diagnosis' in 2013 (samen met Arnold Oranje, Tor Shwayder en Chris Hobbs).
- **Peter van Koppen** is psycholoog en was van 2003 tot zijn emeritaat hoogleraar Rechtspsychologie aan de Faculteiten der Rechtsgeleerdheid van de Vrije Universiteit Amsterdam en de Universiteit Maastricht. Dr. van Koppen studeerde psychologie in Groningen en rechten in Groningen en Amsterdam. Promoveerde in 1984 in de Rechtsgeleerdheid aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Van 1978 tot 1992 werkte hij aan de juridische faculteit in Rotterdam, aanvankelijk in het privaatrecht, later in het strafrecht. Tussen 1992 en 2008 was Dr. van Koppen senior hoofdonderzoeker bij het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR) te Leiden. Van 1998 tot 2003 was hij hoogleraar Rechtspsychologie bij het Departement Rechten van de Universiteit Antwerpen. Meer achtergrondinformatie is te vinden op www.petervankoppen.nl
- **Ines Keygnaert** is professor seksuele en reproductieve gezondheid en Operationeel Directeur van het International Centre for Reproductive Health (ICRH) aan de Universiteit Gent. Ze leidt er ook het "Gender & Violence" Team en coördineert de onderzoekslijn rond seksueel geweld en schending van seksuele en reproductieve gezondheidsrechten, alsook rond gender en seksuele gezondheidspromotie in moeilijk bereikbare, kwetsbare en/of minderheidsgroepen. In opdracht van de Belgische regering ontwikkelde, piloteerde en evalueerde Ines de eerste drie Zorgcentra na Seksueel Geweld in België. Ze coördineerde ook de eerste prevalentiestudie over seksueel geweld bij 16-100-jarigen in België. Sinds april 2023 is Ines ook coördinerend staf- en beleidsexpert geweld aan het UZ Gent. Naast haar affiliatie aan UGent-ICRH & UZ, is zij ook gastprofessor aan VIVES waar ze sinds 2021 het Postgraduaat Forensische Verpleegkunde inhoudelijk coördineert. In 2020 kreeg Ines de Prijs Lucien De Coninck voor haar uitmuntend onderzoek met groot humanistische waarde en sociaal engagement. In 2021 kreeg ze de Prijs Marie Popelin voor haar onderzoek naar seksueel geweld en haar bijzondere bijdrage aan gendergelijkheid en vrouwenrechten.

Biografie sprekers

- **André de Zutter** is sinds docent criminologie aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Vrije Universiteit Amsterdam. Daarvoor was Dr. de Zutter promovendus aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht. Zijn proefschrift gaat over aangiftes van verkrachting. Hij onderzoekt onder meer het verschil tussen echte en valse aangiftes van verkrachting. Hij studeerde psychologie aan de Universiteit Maastricht, waar hij afstudeerde aan de researchmaster psychopathology met als specialisatie psychology and law, rechtspsychologie.
- **Willem Jan Ausma** begon zijn carrière als advocaat in 1995. Twee jaar geleden werd zijn boek "Wat is Waarheid" uitgebracht, waarin hij zichzelf de vraag stelt wat er anders kan binnen het strafrecht. Het is de taak van de advocaat om onterechte veroordelingen te voorkomen, maar hoever ga je om een verdachte ermee weg te laten komen? Naast een inkijk in de advocatuur zijn zingeving en bewustwording terugkerende thema's in de lezingen die hij geeft. Zijn motto is "Leef uit Liefde" Om de wereld liefdevoller te maken heeft hij het platform LovedIn opgericht (www.lovedin.nl)
- **Frank van de Goot** studeerde geneeskunde aan het VUMC, pathologie in Frankfurt en Amsterdam en Egyptologie/Assyriologie in Leiden. Dr. van de Goot is inmiddels bekend van TV met het Programma Doden Liegen niet, alsmede de inzet in bekende nationale en internationale zaken.